

Matkailun ja metsätalouden yhteensovittaminen

High Levi 2023

Luontomatkailu- ja metsäseminaari
4.4.2023

Vili Väyrynen, aluepäällikkö
Metsähallitus Metsätalous Oy

Metsähallitus Metsätalous Oy

- Metsätalous Oy on Metsähallituksen omistama tytäryhtiö: hoidamme ja käytämme liiketoiminnan piirissä olevia PEFC-sertifioituja valtion metsiä.
- Hoidamme talouskäytössä olevia metsiä monikäyttömetsinä.
 - Huolehdimme samanaikaisesti puuntuotannosta, metsävarojen riittävydestä, luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta, virkistyskäytön edellytyksistä sekä ilmastonmuutoksen hillinnästä ja muutokseen sopeutumisesta.
- Metsätalous muodostaa Metsähallituksen vuosittaisesta liikevaihdosta lähes 90 prosenttia.
- Metsätalous Oy on osa bio- ja kiertotalouden arvoketjua. Vuosittain valtion monikäyttömetsistä korjataan noin kuusi miljoonaa kuutiometriä puuta bio- ja metsäteollisuuden tarpeisiin. Toiminnalla on merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia.
- Metsähallituksen puun osuus Suomen metsäteollisuuden viennin arvosta on noin kahdeksan prosenttia.

Hoidossa kolmannes Suomea

Metsähallituksen hoidossa on

9 146 000

hehtaaria maa-alueita ja

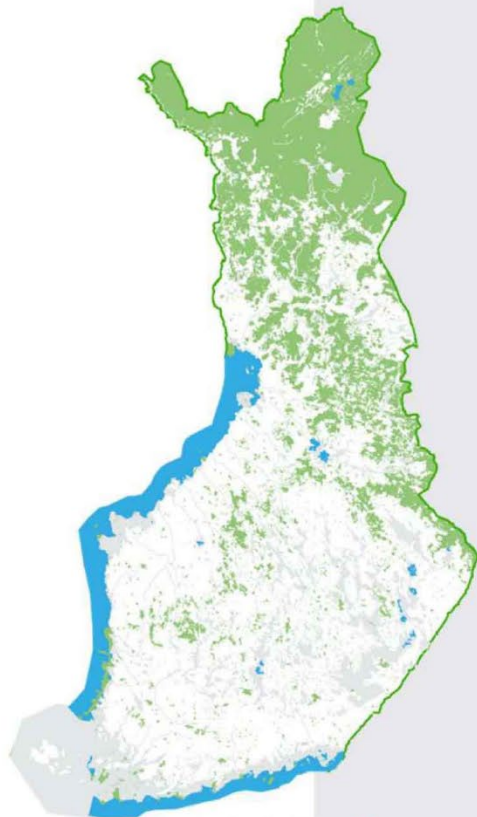
3 419 000

hehtaaria vesialueita.

Yhteensä

12 565 000

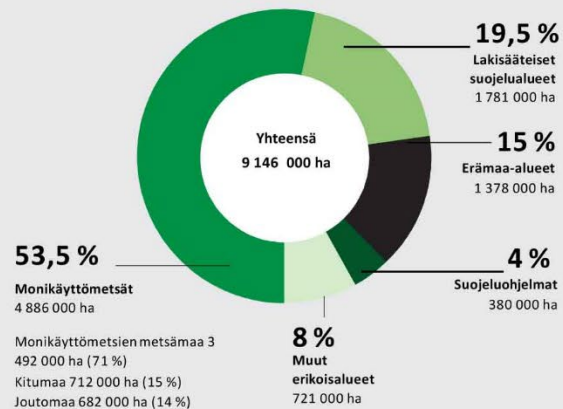
hehtaaria.

0 50 100 km
© Metsähallitus 2021
© Maanmittauslaitos 2021

■ Yleinen vesialue
■ Metsähallituksen kiinteistö

Maa-alueet

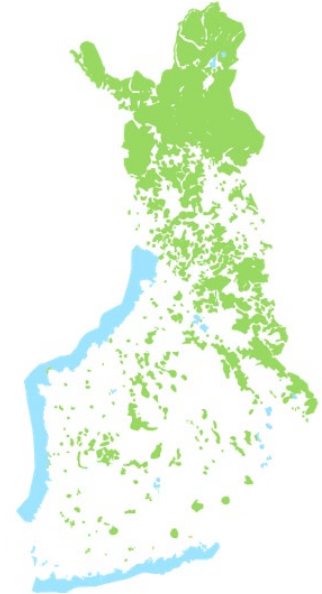

Vesialueet

Valtion maat kattavat 2/3 Lapin maa-alasta

Maankäyttö	milj. ha
• <i>Suojelu- ja erämaa-alueet</i>	2,881
• <i>Luontaistalousalueet</i>	0,323
• <i>MH Metsätalous Oy:n alueet</i>	3,010
• <i>Metsätalouden ulkopuoliset alueet</i>	1,305
• <i>Rajoitun metsätalouksen alueet</i>	0,194
• <i>Monikäyttömetsätalouden alueet</i>	1,511
Yhteensä	6,214

- Lapin valtion mailla on 2,68 milj. ha **tuottavaa metsämaata**, tästä lähes **1 milj. ha** on joko suojeltu lakisääteisesti tai siirretty Metsähallituksen omalla päätöksellä metsätaloustoiminnan ulkopuolelle.

Luomme hyvinvointia monikäyttömetsistä

- Metsähallituksen monikäyttömetsistä saadaan puuta, energiaraaka-ainetta, luonnontuotteita, työtä, terveyttä ja villiruokaa.
- Monikäyttömetsät tarjoavat puitteet niin kestävään metsätalousliiketoimintaan, luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen, luontaiselinkeinojen harjoittamiseen, luontoelämyksiin kuin monipuoliseen virkistykseen ja harrastamiseen.
- Monikäyttömetsien metsätaloustoiminnan taustalla moniportainen prosessi - ohjaavina tekijöinä mm. **luonnonvarasuunnittelu ja alue-ekologinen suunnittelu.**
- Monikäyttömetsässä luonto ja ihminen voivat hyvin nyt ja tulevaisuudessa.

Luonnonvarasuunnitelmat ohjaavat toimintaamme

- Luonnonvarasuunnitelmat linjaavat valtion maa- ja vesialueiden pitkän aikavälin käyttöä. Luonnonvarasuunnitelman kautta sovitetaan yhteen **taloudellisen, ekologisen, sosiaalisen ja kulttuurisen** kestävyyden eri käyttötarpeita.
- Yhteistyössä alueen toimijoiden ja sidosryhmien kanssa laadittava luonnonvarasuunnitelma yhdistää valtion **maa- ja vesialueiden tarjoamat resurssit valtio-omistajan asettamiin tavoitteisiin sekä lukuisiin alueellisiin käyttötarpeisiin.**
- Metsähallituksen metsätalousliiketoiminnan mitoitus perustuu **metsävarojen kestävään, ylisukupolviseen käyttöön.**

Metsätalous ja muut elinkeinot Lapin valtion mailla

- Merkittävä osuus **Lapin matkailuliiketoiminnasta** sekä muusta valtion maiden **virkestyskäytöstä** sekä mm. **luonnontuotteiden keruu** toteutuu Metsähallituksen monikäyttömetsissä – samoilla alueilla metsätalouden kanssa.
- **Myös porotalous ja Metsähallituksen eri liiketoimintamuodot toimivat usein samoilla hehtaareilla – taustalla aktiivinen vuorovaikutus ja tiivis yhteistyö.** Metsähallituksen tuottavista metsämaista 71 % kuuluu poronhoitoalueeseen ja 9 % saamelaiden kotiseutualueeseen. Poronhoitoalueella toimintaamme ohjaa Metsähallituksen, Paliskuntain yhdistyksen sekä mm. Saamelaiskäräjien väliset **yhteistyösopimukset.**

Luomme toiminnallamme edellytyksiä luonnon virkestyskäytön ja luonto-/erämatkailun kestäväälle kasvulle sekä muiden elinkeinojen toiminnalle:

- **Sopeuttamalla metsätaloutta** porotalouden, matkailun ja virkestyskäytön hyväksi.
- Kehittämällä jatkuvasti uusia menetelmiä ja toimintatapoja, joiden kautta pystymme paremmin yhteensovittamaan metsätalousliiketoiminta monikäyttömetsien muihin käyttö- ja elinkeinotarpeisiin.
- Mahdollistamalla luonnontuotteiden kestäväen keruun monikäyttömetsistä.

Monikäyttömetsät maisemassa

Metsien maisemallinen merkitys vaihtelee niiden virkistyskäytön määrän, luonteen ja maisema-arvojen erottuvuuden mukaan.

Maisemallisesti herkkiä alueita ovat etenkin:

- Asutus ja vapaa-ajan rakentamisen alueet
- Kulttuuriympäristöt
- Reittien sekä virkistysrakenteiden lähimetsät
- Rinteet ja lakialueet
- Vesistöjen rannat
- Tienvarret

Yhteensovittaminen

- Matkailu- ja virkistysreitit suunnitellaan yhdessä kuntien ja/tai matkailuyritysten kanssa. Luontomatkailussa yhteistyön perustana ovat käyttöoikeussopimukset, joita tehdään mm. koiravaljakko- ja porosafareista ja hevosreiteistä. Sopimusten avulla huolehditaan turvallisuudesta, minimoidaan haitat porotaloudelle, luontokohteille ja muulle maankäytölle sekä mahdollistetaan reittien huomioon ottaminen metsätalouden toimissa.
- Metsätalouden ylläpitämä tieverkosto on vapaasti matkailuyritysten ja matkailijoiden, luonnontuotteiden kerääjien samoin kuin paikallisten virkistyskäyttäjien käytössä. Lapissa Metsähallituksen teitä 13 500 km ja osakkuusteitä 6 500 km.

Erityisalue suunnittelu – esim. Ylläs

- Alue on yksi Metsähallituksen matkailun ja retkeilyn painopistealue
 - Metsätalouden toimia rajoitetaan matkailun hyväksi
 - Luontopalvelut kohdistaa retkeilypalvelujen rahoitusta
 - Kiinteistökehitys kohdistaa tonttutuotantoa
 - Alueella toimii myös yhteistyöryhmä, jolle hakkuusuunnitelmat esitellään
- Metsätalouden käyttö on määritelty erityisalue suunnitelmassa
 - Pienempi hakkuutavoite kuin muilla metsätalouden alueilla
 - Peitteisyyttä ylläpitävät erityishakkuut
 - Hakkuualueiden maisemallinen muotoilu

www.metsa.fi

 [@metsahallitus_forststyrelsen](https://www.instagram.com/metsahallitus_forststyrelsen)

  [@metsahallitus](https://www.facebook.com/metsahallitus)